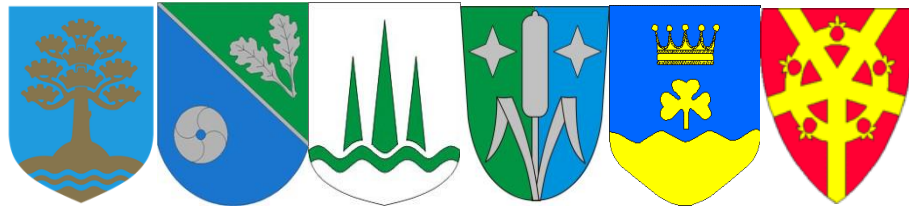

**Lisa 1. Elva linna, Konguta valla, Palupera valla, Puhja valla, Rannu valla ja Rõngu valla
ühinemislepingu seletuskiri**

**Elva linna, Konguta valla, Palupera valla, Puhja valla, Rannu valla ja Rõngu valla
ühinemislepingu seletuskiri**

Ühinemislepingu õiguslik alus: kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 22 lõike 1 punkti 10, Eesti territooriumi haldusjaotuse seaduse § 9¹, kohaliku omavalitsuse üksuste ühinemise soodustamise seadus, haldusreformi seadus ja Elva Linnavalitsuse ettepanek Konguta Vallavolikogule, Palupera Vallavolikogule, Puka Vallavolikogule, Rannu Vallavolikogule ning Rõngu Vallavolikogule algatada haldusterritoriaalse korralduse muutmine ja ühinemisläbirääkimised (Elva Linnavalitsuse 14. detsember 2015. a otsus nr 67) ja Konguta Vallavolikogu (Konguta Vallavolikogu 27. jaanuar 2016. a otsus nr 80), Palupera Vallavolikogu (Palupera Vallavolikogu 8. jaanuar 2016. a otsus nr 1-2/3), Puka Vallavolikogu (Puka Vallavolikogu 7. jaanuar 2016. a otsus nr 3), Rannu Vallavolikogu (Rannu Vallavolikogu 4. veebruar 2016. a otsus nr 1) ja Rõngu Vallavolikogu (Rõngu Vallavolikogu 21. jaanuar 2016. a otsus nr 2) otsused ühinemisläbirääkimistega nõustumise kohta. Septembris 2016. a tegi Puhja Vallavolikogu ettepaneku (Puhja Vallavolikogu 14. september 2016. a otsus nr 30) Elva Linnavalitsusele, Konguta Vallavolikogule, Palupera Vallavolikogule, Puka Vallavolikogule, Rannu Vallavolikogule ja Rõngu Vallavolikogule liituda ühinemisläbirääkimiste protsessiga ja Konguta Vallavolikogu (16. september 2016. a otsus nr 119), Palupera Vallavolikogu (20. september 2016. a otsus nr 28), Elva Linnavalitsuse (26. september 2016. a otsus nr 1-3/67), Rannu Vallavolikogu (27. september 2016. a otsus nr 36), Puka Vallavolikogu (23. september 2016. a otsuse nr 62) ja Rõngu Vallavolikogu (06. oktoober 2016. a otsus nr 20) otsused nõustuda Puhja valla ettepanekuga. Puka Vallavolikogu tegi 02.12.2016 otsuse nr 71 lõpetada ühinemisläbirääkimised.

Vastavalt Eesti territooriumi haldusjaotuse seaduse § 9¹ lõike 2 punktile 1 lisatakse ühinemislepingule seletuskiri, milles peab olema märgitud haldusterritoriaalse korralduse muutmise vajaduse põhjendus, territooriumi suurus (pindala) ja alaliste elanike arv. Käesoleva seletuskirja eesmärk on laiem seaduses sätestatust ning selles selgitatakse põhjalikumalt ka ühinemisläbirääkimiste käigus kõige enam diskussiooni tekitanud teemasid.

1. Ühinemislepingus ja selle lisades kasutatud mõistete selgitused

Piirkond – ühe ühineva kohaliku omavalitsuse üksuse haldusterritoorium.

Kogukond- asustusüksuste järgi määratletaval maa-alal elav ning ühist ajaloolist ja/või identiteediruumi jagav inimeste rühm.

Keskus- valla valitsuse ja volikogu asukoht.

Kohatasand- ühinemiseelsete kohalike omavalitsuste keskused, kuhu luuakse ühinemise järgselt teenuskeskused.

Teenuskeskus - avalike teenuste osutamiseks ja haldamiseks moodustatud valla territoriaalne struktuuriüksus piirkonnas.

Valla ametiasutus- vallavalitsus asutusena.

Piirkondlik asutus – piirkonnas asuv ametiasutuse hallatav asutus.

Ametiasutuse hallatav asutus – vallavalitsuse haldusalas olev avalikke teenuseid osutav asutus.

Lisa 1. Elva linna, Konguta valla, Palupera valla, Puhja valla, Rannu valla ja Rõngu valla ühinemislepingu seletuskiri

Poliitikakujundamise ja strateegilise juhtimise tasand – valla organisatsiooni struktuuris poliitiste otsuste vastuvõtmise ja koordineerimise tasand (üldjuhul vallavolikogu ja selle komisjonid, vallavalitsus omavalitsusorganina).

Haldamise ja teenuste osutamise tasand - valla organisatsiooni struktuuris haldusrollide ja teenuste osutamise tasand (üldjuhul vallavalitsuse osakonnad ja hallatavad asutused) .

Piirkonnakogu- piirkonnas moodustatud elanike esinduskogu.

Koordineeriv hariduskogu - haridusvaldkonna spetsialistidest koosnev nõukoda, mille eesmärk on arutada ja teha ettepanekuid haridusvaldkonda puudutavates küsimustes

Teeninduspiirkond – hallatava asutuse või teenuskeskuse teenuste osutamise maa-ala.

Kompetentsikeskus erivajadustega laste toetamiseks- erivajadustega (sh andekad lapsed) laste toetamiseks ja perenõustamise teenust pakkuv keskus.

Võrgustikupõhine teenuste pakkumine – erinevate osapoolte (vallavalitsus, hallatavad asutused, teenuskeskused, kodanikeühendused, ettevõtted vms) koostöös pakutav teenus.

Administratiivse iseloomuga sotsiaalteenused – elanikuga harva kokkupuudet eeldavad sotsiaalteenused (nt toetuste menetlemine, nõustamisteenused, spetsialiseeritud sotsiaaltöö jms).

Esmane sotsiaalnõustamine – igapäevane korralduslik sotsiaaltöö elanikega ja spetsiifilise sotsiaalteenuse vajadust väljaselgitav nõustamine.

Sihtrühmaspetsiifilised sotsiaalteenused – selgelt piiritletavale sihtrühmale osutatavad sotsiaalteenused (nt täiskasvanute hoolekanne ja puuetega inimestele ning eakatele suunatud sotsiaalteenused).

Tasakaalustatud arengu põhimõte – piirkondlikke huvisid ja vajadusi ning valla territoriaalselt tasakaalustatud arengut arvestav poliitika.

Ettevalmistusperiood – periood ühinemislepingu kinnitamisest ühinevate kohaliku omavalitsuse üksuste volikogudes kuni 2017. aasta kohaliku omavalitsuse volikogu valimistulemuste väljakuulutamiseni ehk kuni uue valla moodustumiseni.

2. Haldusterritoriaalse korralduse muutmise vajaduse põhjendus

Ajalooliselt on ühinevad vallad omavahel tihedalt seotud olnud, kuid valdade territooriumitel asuvate kihelkondade piirid on aja jooksul muutunud. Üks Eesti vanemaid kihelkondi- Rannu kihelkond- hõlmas tänast Rannu valla ja lõunanurk praeguse Rõngu valla loodenurga territooriume. Konguta vald kuulus Puhja kihelkonda, Rõngu kihelkonna ala hõlmas enamiku praegusest Rõngu vallast, osa Palupera vallast (Hellenurme piirkond) ja Elva lõunaosa. Teised Palupera külad kuulusid Otepää kihelkonda.

Geograafilisest paiknemisest tingituna on ühinevad omavalitsused olnud juba varasemalt funktsionaalselt seotud Elva linnaga. Ajalooliselt kujunes raudteeühendus marsruudil Tartu-Elva-Palupera-Puka-Valga-Riia (raudteeühendus loodi 1887. a), mis ühendab ka tänapäeval Elva piirkonda praegu Valga maakonda kuuluva Palupera vallaga. Elva linna kujunemine on otseselt seotud raudteeühenduse loomisega ning Elva raudteejaama rajamisega (1889. a).

Ühinevate omavalitsuste koostöö on olnud varasemalt aktiivne peamiselt sotsiaal- ja haridusvaldkonnas ning huvihariduses. Kuna kõikides nimetatud omavalitsustes pole võimalik omandada gümnaasiumiharidust, siis näiteks paljud Palupera valla lapsed käivad juba praegu Rõngu või Elva koolides. Huviharidust pakuvad ühinemispiirkonnas näiteks Elva Muusikakool, FC Elva Jalgpalliklubi viib treeninguid läbi Elvas, Rõngus ja Paluperas, lisaks koolides töötavad huvialaringid.

Koostöö toimub ka läbi mitmete sihtasutuste – näiteks Vapramäe-Vellavere-Vitipalu Sihtasutus, ühiselt on piirkonnas turismi arendamiseks loodud MTÜ Elva Puhkepiirkond.

Lisa 1. Elva linna, Konguta valla, Palupera valla, Puhja valla, Rannu valla ja Rõngu valla ühinemislepingu seletuskiri

Konguta, Hellenurme piirkonna (Palupera vald), Rõngu ja Rannu elanike jaoks on Elva lähim linn, kus on võimalik saada erinevaid teenuseid – näiteks perearstiteenust, Elvas asub haigla, notar, kaubandus. Elva Tarbijate ühistu omab poode kõikides ühinevates omavalitsustes.

Ühinemispiirkonna omavalitsustel on mitmed sarnased väljakutsed- näiteks rahvastiku vähenemine ja vananemine ning sellest tulenevalt suurenev surve omavalitsuste eelarvetele, mitmekesiste ja kvaliteetsete kohalike avalike teenuste pakkumise madal võimekus ja ettevõtlus- ja turismipotentsiaali vähene rakendamine. Kõiki eespool nimetatud probleeme püüab omavalitsuste ühinemine leevendada või lahendada.

Konguta, Rannu ja Rõngu vald kuuluvad Elva linna toimepiirkonda (st. nad on Elva kui keskuse mõjualas), ka Valga maakonnas asuva Palupera valla Hellenurme kant¹ on töörande tõttu Elvaga tihedalt seotud². Puhja valla ja Sangla kandi (Rannu vald) elanike jaoks on tõmbekeskus pigem Tartu. Kogu piirkonna suurimateks ja olulisimateks tööandjateks on Enics Eesti AS, Elva Tarbijate Ühistu, OÜ Põltsamaa Meierei Juustutööstus ja Promens AS.

Ühes toimepiirkonnas asuvate omavalitsuste ühinemine loob eeldused, et ühinemisest tulenevat kõrgemat finants- ja haldussuutlikkust saab rakendada piirkonna ühtlaseks arendamiseks. Halduskorralduse muutumine aitab kaasa ühinenud omavalitsuse tasakaalustatud ja terviklikule arengule ning tagab ühtse juhtimise, mis on eelduseks kohaliku omavalitsuse jätkusuutlikule tegevusele ning majandusliku potentsiaali kasvule, sealhulgas võimekusele osaleda pikaajalises planeerimises ja ühisprojektides. Omavalitsuste ühinemisega soovitakse moodustada jätkusuutlik ja tervikliku ruumistruktuuriga vald, mida iseloomustab hästi toimiv teenuskeskuste võrgustik, head transpordiühendused ja kõrge arengupotentsiaal ühtse piirkonnana.

Omavalitsuse suurem eelarve võimaldab paremini maandada finantsriske ning koondada ressursse prioriteetsete tegevuste kiiremaks ja kvaliteetsemaks läbiviimiseks. Ühise territoriaalse planeerimisega tagatakse ratsionaalsem investeringute kavandamine ja elluviimine, sihipärasem ja otstarbekam ressursikasutus. Suuremas omavalitsuses on võimalik osutada ka selliseid teenuseid, mille sihtrühm eraldiseisvate valadena/linnana on liiga väike ning viia ellu detsentraliseeritud juhtimist, st kohaliku kogukonna kaasamist juhtimisse ning kogukonnateenuste arendamist koostöös. Ühinemise tulemusel väheneb piirkonnasisene rivaliteet, ühiselt on võimalik optimaalselt planeerida piirkonna sotsiaalmajanduslikku arengut (lasteaiad, koolid, huviharidus, sotsiaalasutused, vaba aja ja sportimisvõimalused) tagades nende teenuste kättesaadavuse ja kvaliteedi kõigis piirkondades, ühinemine võimaldab kaotada omavalitsuste omavahelised arveldused.

3. Juhtimisstruktuuri ülevaade

Ühinemisläbirääkimistel on pööratud väga suurt tähelepanu ühendvalla juhtimisstruktuuri kujundamisele, mis tagaks ühinemisega seatud eesmärkide täitmise. Ühest küljest on vaja tagada valla juhtimise strateegilise võimekuse oluline suurendamine ja ametnike suurem spetsialiseerumine valla keskuses, mis laiendab pakutavate teenuste mitmekesisust ja suurendab kvaliteeti. Teisalt on vaja maandada valla keskuse kaugenemisest, vahemaade suurenemisest, samuti valla eri piirkondade mitmekesisusest ja huvide erisusest tulenevaid ohte. Juhtimisstruktuuri üldistes põhimõtetes on jõutud kokkuleppele ja selle detailne sisustamine toimub ettevalmistusperioodil. Uued struktuuriüksused asuvad tööle pärast ühendvalla volikogu ja valitsuse kujundamist pärast kohalike omavalitsuste valimisi oktoobris 2017.

¹ Kant (paikkond) – asustussüsteemi esmane (alama astme) funktsionaalselt terviklik või ühtne osa, mille moodustab asutusüksus või nende grupp "Toimepiirkondade määramine" (2014) Statistikaameti kogumik lk. 4

² A. Tõnurist, M. Servinski, Ü.Valdma "Toimepiirkondade määramine" (2014) Statistikaameti kogumik lk. 25

Lisa 1. Elva linna, Konguta valla, Palupera valla, Puhja valla, Rannu valla ja Rõngu valla ühinemislepingu seletuskiri

Valla volikogu valitakse ühes valimisringkonnas ning esimesse volikokku valitakse 29 liiget. Volikogu valimine ühes ringkonnas võimaldab vähendada kogukondlikel huvidel põhinevaid konflikte, volikogu saab keskenduda ennekõike valla kui terviku arendamisele, kus piirkondade huvid on tasakaalustatud. Piirkondade huvide selgitamiseks ja esitamiseks on soovi korral võimalik moodustada piirkonnakogu. Piirkonnakogu moodustamise põhimõtted ja kogu funktsioonid töötatakse välja ettevalmistusperioodi jooksul (vt täpsemalt lepingu lisa 4 ja lisa 5). Volikogu töö põhiraskus kandub komisjonidesse, kuhu volinikele lisaks kaasatakse kõikide piirkondade esindajaid.

Valla valitsus on kollegiaalne poliitikat kujundav otsustusorgan, mille moodustavad vallavanem, abivallavanemad ja muud volikogu poolt vallavalitsuse liikmeteks kinnitatud isikud. Valitsuse keskne ülesanne on valla arengu strateegia kujundamine ja õigusaktide eelnõude ettevalmistamine esitamiseks volikogule. Samuti peab valitsus tõhusalt suhtlema nii teiste omavalitsuste kui riigiasutuste juhtkondadega ja poliitikutega ning ametkondadega valla arengustrateegiate edendamiseks.

Valla valitsuse kui ametiasutuse struktuuris etendavad keskset rolli – lisaks valitsusele - osakonnad, mis on selgelt eristatud poliitilisest juhtimisest, kuid mille üheks ülesandeks on nii strateegiate kui õigusaktide ettevalmistamisel vajaliku professionaalse nõustamise ja informatsiooni tagamine poliitilisele juhtkonnale. Osakondade funktsiooniks on samuti valla kui terviku haldamise, sh asutuste tegevuse koordineerimise tagamine ning spetsialiseeritud teenuste osutamine elanikele. Juhtkomisjon tegi 24.05.2016 toimunud koosolekul ettepaneku, et osavaldasid ei moodustata.

Ühinemislepingus lepiti kokku, et ühinemise tulemusel ei sulgeta ühtegi valla hallatavat asutust (sh koolid ja lasteaiad), kuid püütakse tõhustada nende omavahelist koostööd ja koordineeritust. Ühinenud omavalitsuses keskendutakse ennekõike nende asutuste juhtimise ja majandamise täiustamisele. See tagaks nende poolt osutatavate teenuste osutamise vähemalt ühinemise eelses mahus ja kvaliteeditasandil, samas kui elanikele tagatakse juurdepääs uutele teenustele, mida osutavad valla osakondade spetsialistid.

Piirkonnakogu moodustamise alused, pädevused ja töökorraldus on kirjeldatud ühinemislepingu lisa 5 „Piirkonnakogude moodustamise põhimõtte“. Piirkonnakogu moodustub kas (a) piirkonna elanike erinevate sihtrühmade esindajatest (pensionärid, noored, ettevõtjad) või (b) piirkonnast valimisel osalenud kuid volikokku mitte valitud elanikest või (c) alevi ja külvananemate esindajatest. Piirkonnakogu tegeleb piirkonna huvide esindamisega ning sellel on õigus avaldada arvamust ja kaasa rääkida piirkonda puudutavates küsimustes. Piirkonnakogu moodustamise alused lepatakse kokku ettevalmistusperioodi jooksul.

Juhtimisstruktuuri kujundajad lähtuvad oma töös eesmärgist, et ühinenud omavalitsuses tekiks rohkem valdkondlikku spetsialiseeritust ja ametnike vastutust oma töö tulemuste eest. Praegu nähakse probleemi kitsalt spetsialiseeritud ja vajaliku haridustaustaga, samuti vajalike juhtimiskogemustega ametnike nappuses, sest mastaapide muutumine suurendab hüppeliselt nõudmisi teenistujate kvalifikatsioonile.

Teenuskeskuste struktuuri ja piirkonnakogu moodustamise ja nende pädevuste kokkuleppimise juures on vajalikud ühinevate omavalitsuste volikogude arvamused ja ettepanekud.

4. Ühinenud omavalitsuse nime küsimus

Ühinenud omavalitsuse nime küsimuses olid juhtkomisjonis arutelu all Elva vald, Võrtsjärve vald ning Lääne-Tartumaa valla nimetust. Need variandid edastati ka kohanimenõukogu vallanimede rakkerühmale, vastust päringule saabus 15.09.2016 ning selle kohaselt soovitab kohanimenõukogu valla nimena nimetust Elva vald.

Kohanimenõukogu põhjendused:

- Elva linn on tulevase valla keskus;
- vallakeskuse nimi on hea kohanimepõhimõtte kui ühtegi domineerivat, kogu piirkonda katvat vana piirkonnanime ei ole;
- asub mitme valla ristumiskohas – sümboolne;
- tuntud, meeldiv nimi.

Lääne-Tartumaa vald nn ilmakaarenimi ei ole kohanime nõukogu arvates eelistatud nimi uuele omavalitsusele, sest on pisut anonüümne ja võõras, kuid kompromissina võimalik.

Vallanimede rakkerühm ei soovitanud uue nimena Võrtsjärve valla nime. Võrtsjärv on suur loodusnimi, mis puudutab kõiki järvega piirnevaid valdasid. Nimi ei identifitseeri ega erista konkreetset ühinevat piirkonda piisavalt ega kuulu ainult neile. Võrtsjärve-identiteet on teistest ühinejatest enam Rannul, Palupera ega Elva selle nimega ei haaku.

Juhtkomisjon arutas nime küsimust 29.09.2016 toimunud koosolekul ning lepiti kokku, et nime küsimus pannakse rahvaküsitlusele- st et elanike arvamuse väljaselgitamise käigus küsitakse ka uue valla nime eelistust, vastusevariandid “Elva vald” ja “Lääne-Tartumaa vald”.

Küsitlus toimus 9-13 novembrini 2016 kõikides ühinevates omavalitsustes. Uue omavalitsuse nime eelistusena toetas varianti Elva vald 74,8% küsimusele vastanutest, variant “Lääne-Tartumaa vald” toetas 25,2%. Kuna kõikides ühinevates omavalitsustes oli toetus nimevariandile “Elva vald” suurem, siis tegi juhtkomisjon 15.11.2016 toimunud koosolekul ettepaneku, et uue tekkiva omavalitsuse nimeks peaks saama Elva vald ning see kirjutati ka ühinemislepingusse.

5. Ühinemisläbirääkimiste korraldus

Ühinemisläbirääkimisi juhtis läbirääkivate volikogude poolt volitatud esindajatest koosnev juhtkomisjon, mis kogunes reeglina vähemalt üks kord kuus. Komisjoni koosseisu kuulusid valdavalt omavalitsusjuhid (vallavanemad, linnapea, volikogude esimehed ja valla- ning linnasekretär). Moodustati neli valdkondlikku komisjoni: - hariduskomisjon; - sotsiaalkomisjon; - kultuurikomisjon ja majanduskomisjon (vt täpsemalt tabel 1).

Valdkondlike komisjonide koosseisud olid laiapõhjalised – kaasatud olid nii valdkonna ametnikud, volikogude komisjonide esindajad kui ka teiste asjakohaste organisatsioonide esindajad. Valdkondlike komisjonide tegevusvaldkonda kuulus teenuste kaardistamine (kogutud andmed on oluliseks sisendiks ettevalmistusperioodil valdkondlike määruste ja õigusaktide koostamiseks), valdkondlike ühinemiseesmärkide seadmine ning täiendus- ja parandusettepanekute tegemine ühinemislepingusse. Komisjonide nõupidamised olid hästi ettevalmistatud ja efektiivsed, mistõttu saadi üldjuhul nende pädevuses olnud teemad läbi arutatud. Koosolekud, seal sõlmitud kokkulepped ja tehtud ettepanekud protokolliti ning need on kättesaadavad ühinemisläbirääkimiste kodulehel. Ühinemisläbirääkimiste käigust informeeriti omavalitsuste volitatud esindajate poolt pidevalt volikogude liikmeid, volikogu esimeeste soovi korral tutvustas ühinemisläbirääkimistega seonduvaid teemasid volikogudes ühinemisprotsessi koordinaator Kertu Vuks.

Lisa 1. Elva linna, Konguta valla, Palupera valla, Puhja valla, Rannu valla ja Rõngu valla ühinemislepingu seletuskiri

17.06.2016 esitas juhtkomisjon esmakordselt ühinemislepingu eelnõu tagasiside andmiseks ja ettepanekute tegemiseks läbirääkivate omavalitsuse volikogudele. Lepingu esialgsele versioonile tehtud ettepanekuid arutati läbirääkimiste juhtkomisjoni poolt 14.07.2016, kus tehtud ettepanekutest enamik leidis toetust ja need viidi sisse ühinemislepingusse.

Septembris 2016 tegi Puhja Vallavolikogu (14.09.2016 otsus nr 30) ettepaneku liituda Elva linna, Konguta valla, Palupera valla, Puka valla, Rannu valla ja Rõngu valla käimasolevate ühinemisläbirääkimistega ning kõikide nimetatud omavalitsuste volikogud on sellega nõustunud (Konguta Vallavolikogu 16.09.2016.a. otsus nr 119; Palupera Vallavolikogu 20.09.2016.a. otsus nr 28; Elva Linnavolikogu 26.09.2016 a. otsus nr 1-3/67; Rannu Vallavolikogu 27.09.2016 a. otsus nr 36; Puka Vallavolikogu 23.09.2016 a. otsus nr 62 ja Rõngu Vallavolikogu 06.10.2016 a. otsus nr 20). Ühtlasi nõustusid kõik osapooled lisama ühinemislepingusse ja selle lisadesse "Puhja vald" ja lisasse 3 Puhja valla investeringuobjekti, mida kavatakse rahastada ühinemistoetusest. Puka vallavolikogu tegi 02.12.2016 otsuse nr 71, millega lõpetati ühinemisläbirääkimised.

Palupera vald oli kuni septembrini 2016 ühinemisläbirääkimistes kahel suunal - Elva ja Otepää (Sangaste ettepanekul). 8.09 ja 11.09 korraldati kogu valla territooriumil külade lõikes "meelsuse" küsitlus, et selgitada välja, millises suunas soovivad ühinemist kohalikud elanikud. Küsitlusele esitati elanikele järgmised küsimused:

- "Kas toetad oma koduküla kuulumist haldusreformi järgselt Otepää suurvalla koosseisu?"
- "Kas toetad oma koduküla kuulumist haldusreformi järgselt Elva suurvalla koosseisu?"

Küsitlusest said osa võtta kõik vähemalt 16-aastased elanikud, kelle elukohaks oli Rahvastikuregistri andmetel seisuga 01.09.2016 märgitud Palupera vald. Küsitlusest võttis osa 41% valla elanikest.

Küsitluse tulemustest selgus, et Nõuni piirkonna (külad Lutike, Makita, Neeruti, Nõuni, Päidla ja Räbi) elanike soov on ühineda Otepää suunal (88% hääletanutest eelistas Otepää suunda) ning Hellenurme piirkonna (külad Astuverre, Atra, Hellenurme, Mäelooga, Palupera, Pastaku ja Urmi) elanikud soovivad ühinemist Elva suunal (86% hääletanutest eelistas Elva suunda). Hellenurme piirkonnas eristus teistest Miti küla, mille elanike soov oli ühineda Otepää suunal (73% hääletanutest). Küsitlustulemustest lähtudes otsustas Palupera Vallavolikogu 20.09.2016 (volikogu otsusega nr 26) lõpetada läbirääkimised Otepää suunal ning algatada territooriumiosa - Lutike, Makita, Neeruti, Nõuni, Päidla, Räbi ja Miti külade - üleandmine Otepää vallale (Palupera Vallavolikogu otsus nr 27).

Ühinemisläbirääkimiste käigust avalikkuse ja asjaosaliste teavitamiseks loodi Elva linnavalitsuse kodulehe juurde läbirääkimiste infolehekülg, kus avalikustati kogu läbirääkimistega seonduv dokumentatsioon ja teave: <http://elva.kovtp.ee/uhinemisläbirääkimise-dokumendid>.

Ühinemisleht, mis sisaldas ühinemislepingut, lepingu lisasid 3 ja 4, ühinemisteemalisi artikleid ja infot piirkonna kultuuri- ja spordiürituste kohta ilmus Elva linnas, Konguta vallas, Palupera vallas, Rannu vallas ja Rõngu vallas septembris 2016. Kuna Puhja vald liitus ühinemisprotsessiga hiljem, siis Ühinemisleht jõudis Puhja valla elanikeni oktoobris 2016. Lehed toimetati otsepostitusteenusega kõikidesse piirkonna postkastidesse, levitati raamatukogudes, rahvakoosolekutel ning internetis ühinevate omavalitsuste veebilehtedel.

2016. aasta septembris- oktoobris toimusid rahvakoosolekud, mille eesmärk oli avaliku arutelu formaadis tutvustada ühinemislepingu eelnõud ja selle lisasid ning koguda tagasisidet.

Lisa 1. Elva linna, Konguta valla, Palupera valla, Puhja valla, Rannu valla ja Rõngu valla ühinemislepingu seletuskiri

Koosolekud toimusid:

- Palupera (Hellenurme Kultuurimaja) 12.09.2016
- Kongutas (Konguta kool) 14.09.2016
- Rannus (Rannu Rahvamaja) 15.09.2016
- Elvas (Elva Linnavalitsus) 19.09.2016
- Rõngus (Rõngu Rahvamaja) 20.09.2016
- Puhjas (Puhja Seltsimaja) 26.10.2016

Rahvakoosolekutelt võttis kokku osa üle 150 inimese, kõige suurem osavõtt oli Rõngu alevikus toimunud koosolekul (50 osalejat). Kõikidest rahvakoosolekutest võtsid osa kõikide ühinevate omavalitsuste esindajad.

Peamised teemad, mille üle rahvakoosolekutel arutati:

- nime küsimus;
- teenuskeskuste ja nende sisustamisega seonduv;
- investeringud;
- koolide säilimine;
- ühistransport;
- vabasektori toetamine.

Rahvakoosolekutega samal perioodil toimus ühinemislepingu eelnõu ja lisade avalik väljapanek Elva linnas, Konguta vallas, Palupera vallas, Rannu vallas ja Rõngu vallas 5.09.-25.09.2016. Seoses Puhja lisandumisega protsessi pikendati avalikku väljapanekut ning leping koos lisadega (lisatud Puhja valla nimi ning Puhja valla investeringuobjekt) oli kõikides ühinevates omavalitsustes avalikult välja pandud kuni 31.10.2016. Ettepanekuid ja kommentaare lepingule ning lisadele sai teha nii elektrooniliselt (haldusreform@elva.ee) kui paber kandjal avalikes asutustes, kus leping oli välja pandud kuni 01.11.2016. Kokku laekus ligi 140 ettepanekut või kommentaari. Kõik saabunud ettepanekud ja kommentaarid vaadati läbi juhtkomisjoni poolt (07.10, 02.11 ja 15.11) ning koostatud õiend edastati volikogudesse kinnitamiseks (lepingu lisa nr 6).

Ühinemisleping oli avalikult välja pandud kõikide ühinevate omavalitsuste veebilehekülgedel ning järgmisest avalikes asutustes :

Elva linn

Elva linnavalitsus, Kesk tn. 32, Elva linn, avatud E-R 8.00-16.30

Elva linnaraamatukogu, Tartu maantee 3, Elva linn, avatud E-R 11-19.00

Konguta vald

Konguta vallavalitsus, Annikoru küla, Annikoru tee 7/1, avatud E-R 8.00 - 16.00

Konguta raamatukogu, Annikoru küla, Annikoru tee 9-10, avatud E 12.00-18.00, T, N, R 13.00-19.00; L 9.00-15.00

Palupera vald

Palupera vallavalitsus, Hellenurme küla, avatud E-R 8.30 - 16.30.

Nõuni külaraamatukogu, Nõuni külas, avatud E, T 11-13 ja 14-17, K, N 12-14 ja 15-18

Puhja vald

Puhja vallavalitsus, Elva tee 1, Puhja alevik, avatud E-R 8.00-12.00 12.30-16.30

Puhja raamatukogu, Nooruse 4, Puhja alevik, avatud T - R kell 10.00-18.00, L kell 10.00-13.00

Ulila harukogu, Pargi tn 1, Ulila alevik, avatud E, K, N kell 16.30-18.00, T kell 10.00-18.00, R kell 10.00-17.30

Lisa 1. Elva linna, Konguta valla, Palupera valla, Puhja valla, Rannu valla ja Rõngu valla ühinemislepingu seletuskiri

Uula harukogu, Keskuse tee 4, Räämsi küla, avatud T, N, R kell 12.00-16.00, K kell 14.00-18.00, L kell 10.00-14.00

Rannu vald

Rannu vallavalitsus, Vallapalu küla, Rannu vald, avatud E-R kell 8.00 -16.00;
Rannu raamatukogu, Elva tee 7, Rannu alevik, Rannu vald, avatud E,T,N,R10.00 - 16.00, K 12.00 - 18.00;
Sangla raamatukogu, Väike-Rakke küla, Rannu vald, avatud K, N kell 8.30- 16.00;
R 8.30 - 13.00

Rõngu vald

Rõngu raamatukogu, Valga mnt 6, Rõngu alevik, avatud E-K 9.00-17.00, N-R 11.00-17.00, L 9.00-13.00
Koruste raamatukogu, Koruste küla, Rõngu vald, avatud L 10.00-15.00
Valguta harukogu, Valguta küla, Rõngu vald, avatud T, N 10.00-17.00
Teedla harukogu, Uus tn 4-1, Teedla küla, avatud E, R 10.00-17.00

Ühinemisläbirääkimiste läbiviimise korralduslike küsimuste koordineerimisega tegeles ühinemisläbirääkimiste koordinaator (alates 30.05.2016.a.) Kertu Vuks, läbirääkimiste protsessi konsulteerisid Kersten Kattai ja Georg Sootla Tallinna Ülikoolist (riiklikult rahastatud konsultatsiooniteenuse raames).

Ühinemislepingu dokumentide juriidilist nõustamist pakkus Elva linnavalitsuse õigusnõunik Margit Kiin ja linnasekretär Salle Ritso, lepingu keelelise korrektuuriga aitas Elva linnavalitsuse sekretär Helin Muttik ja keeleteadlane Jüri Valge, Ühinemislehe kujundas ja küljendas Kayvo Kroon, infoplatatite kujundamisel oli abiks Mari-Liis Vanaisak.

Tabel 1. Ühinemisläbirääkimiste komisjonide liikmed

Elva linn	Esindaja(d)
Juhtkomisjon	Meelis Karro, Eva Kams, Salle Ritso
Hariduskomisjon	Marika Saar, Jüri Allik
Kultuurikomisjon	Marika Saar, Leelo Suidt
Sotsiaalkomisjon	Alo Rebane, Kadri Kiuru
Majanduskomisjon	Eva Kams, Aare Anderson
Konguta vald	
Juhtkomisjon	Märt Meesak, Esta Tamm, Riina Savisaar, Maris Sirendi
Hariduskomisjon	Liina Tamm, Anu Uibo, Aivar Õun
Kultuurikomisjon	Vahur Soosaar, Meelis Külaots, Jüri Lamp
Sotsiaalkomisjon	Elo Kasetalu, Agu Kasetalu, Margus Reinoja
Majanduskomisjon	Priit Värv, Alser Kubja, Mati Miil
Palupera vald	
Juhtkomisjon	Terje Korss, Vambola Sipelgas, Ermo Kruuse

**Lisa 1. Elva linna, Konguta valla, Palupera valla, Puhja valla, Rannu valla ja Rõngu valla
ühinemislepingu seletuskiri**

Hariduskomisjon	Ermo Kruuse, Terje Korss, Svetlana Variku
Kultuurikomisjon	Terje Korss, Kalev Lõhmus
Sotsiaalkomisjon	Terje Korss, Deivi Sarapson
Majanduskomisjon	Terje Korss, Marika Viks, Margus Keldo
Puhja vald	
Juhtkomisjon ³	Vahur Jaakma, Jaanika Liblik, Päivi Märjamaa, Priit Pramann
Rannu vald	
Juhtkomisjon	Heino Gottlob, Maano Koemets, Meelis Kask, Aivo Arrak
Hariduskomisjon	Viive Vink, Ardi Küünal
Kultuurikomisjon	Liis Jaamets, Kaidor Roosimäe
Sotsiaalkomisjon	Sirje Erm, Anneli Lepik
Majanduskomisjon	Meelis Kask, Reet Jaadla
Rõngu vald	
Juhtkomisjon	Sulev Kuus, Aivar Kuuskvere, Kristina Ruder
Hariduskomisjon	Sulev Kuus, Ene Joosing
Kultuurikomisjon	Kristina Ruder, Ene Joosing
Sotsiaalkomisjon	Kalev Jago, Marina Lehismets
Majanduskomisjon	Aivar Kuuskvere, Vahur Vuks

5.1. Elanike arvamuse väljaselgitamise tulemused Elva linnas, Palupera vallas, Puhja vallas, Rannu vallas ja Rõngu vallas.

Elanike arvamuse väljaselgitamiseks ühinemisega seotud küsimustes korraldati rahvaküsitlus 9-13. novembril 2016. Elva linnas, Konguta vallas ja Puhja vallas toimus elektrooniline küsitlus 9. ja 10. novembril (VOLIS keskkonna kaudu), küsitluses sai osaleda vaid isiklikult, elektroonilises küsitluses osalemiseks oli vaja end identifitseerida ID-kaardi või mobiil-ID-ga.

Küsitluspunktides toimus küsitlus 11. ja 13. novembril:

Reedel, 11.11.2016 kell 10-20 Elva Linnavalitsuses, Konguta Rahvamajas, Hellenurme Rahvamajas, Puhja Seltsimajas, Rannu Rahvamajas, Rõngu Vallavalitsuses ning Käärdi Pensionäride Päevakeskuses.

Pühapäeval, 13.11.2016 kell 9-17 Elva Linnavalitsuses, Konguta Rahvamajas, Hellenurme Rahvamajas, Puhja Seltsimajas, Rannu Rahvamajas, Rõngu Vallavalitsuses ning Käärdi Pensionäride Päevakeskuses.

Arvamust sai avaldada kahes küsimuses:

- Kas toetate Elva linna, Konguta valla, Palupera valla, Puhja valla, Puka valla, Rannu valla ja Rõngu valla ühinemist üheks omavalitsusüksuseks? vastusevariantidega "jah" ja "ei"

³ Kuna Puhja vald liitus ühinemisprotsessiga teistest osapooltest oluliselt hiljem- septembris 2016- siis selleks ajaks oli töö haridus-, sotsiaal-, kultuuri- ja majanduskomisjonides lõppenud.

Lisa 1. Elva linna, Konguta valla, Palupera valla, Puhja valla, Rannu valla ja Rõngu valla ühinemislepingu seletuskiri

- Millist nime eelistate uue ühendamavalitsuse nimena? vastusevariandid "Elva vald" ja "Lääne-Tartumaa vald"

Küsitluses osalesid rahvastikuregistris 1.novembri 2016 seisuga registreeritud vähemalt 16 aastat vanad Elva linna, Konguta, Palupera, Puhja, Rannu ja Rõngu valla elanikud. Küsitlusest võttis osa 6,1 % hääleõiguslikest elanikest.

Kokkuvõttes oli ühinemise poolt 74,6 % vastanutest, ainsana sai napi ülekaalu mitte toetav seisukoht Konguta valla elanike tulemustes, jäädes kuue häälega alla toetavale seisukohale (32 poolt, 38 vastu). Omavalitsuse nime eelistusena toetas varianti Elva vald 76,4% vastanutest, Lääne-Tartumaa vald 23,6%.

Küsitlustulemused omavalitsuste lõikes:

Elva linn

Küsitlusealisi elanikke 4721, küsitlusel osalejaid 176 (3,7%).

Ühinemise poolt 140 ja vastu 26 inimest.

Nime eelistus "Elva vald" 159 ja "Lääne-Tartumaa vald" 15 inimest.

Konguta vald

Küsitlusealisi elanikke 1162, küsitlusel osalejaid 70 (6,0%).

Ühinemise poolt 32 ja vastu 38 inimest.

Nime eelistus " Elva vald" 36 ja "Lääne- Tartumaa vald" 19 inimest.

Palupera vald

Küsitlusealisi elanikke 871, küsitlusel osalejaid 44 (5,1%).

Ühinemise poolt 41 ja vastu 3 inimest.

Nime eelistus " Elva vald" 34 ja "Lääne- Tartumaa vald" 9 inimest.

Puhja vald

Küsitlusealisi elanikke 1865, küsitlusel osalejaid 135 (7,2%).

Ühinemise poolt 101 ja vastu 30 inimest.

Nime eelistus "Elva vald" 77 ja "Lääne- Tartumaa vald" 46 inimest.

Rannu vald

Küsitlusealisi elanikke 1325, küsitlusel osalejaid 51 (3,8%).

Ühinemise poolt 31 ja vastu 19 inimest.

Nime eelistus "Elva vald" 25 ja "Lääne- Tartumaa vald" 17 inimest.

Rõngu vald

Küsitlusealisi elanikke 2237, küsitlusel osalejaid 115 (5,1%).

Ühinemise poolt 84 ja vastu 30 inimest.

Nime eelistus "Elva vald" 89 ja "Lääne- Tartumaa vald" 24 inimest.

Küsitlustulemused kinnitati kõikide ühinevate omavalitsuste volikogudes 10 kalendripäeva jooksul pärast küsitluse toimumist (st hiljemalt 23.11.2016).

Puka vald osales ühinemisläbirääkimistes kuni 02.12.2016 (läbirääkimised lõpetati 2.12.2016 toimunud volikogu otsusega nr 71). Ühinemislepingu eelnõu ja lisad olid avalikul väljapanekul septembri algusest kuni 31.10.2016. Puka valla koduleheküljel ja avalikes asutustes: Puka vallavalitsuses, Aakre raamatukogus ja Kuigatsi raamatukogus. Ühinemise teemaline rahvakoosolek toimus 16.09.2016 Puka Rahvamajas.

Lisa 1. Elva linna, Konguta valla, Palupera valla, Puhja valla, Rannu valla ja Rõngu valla ühinemislepingu seletuskiri

Samaaegselt teistes ühinevates omavalitsuses toimuvate rahvaküsitlustega viidi ka Puka vallas 11. ja 13. novembril läbi Elva linna, Konguta, Palupera, Puhja, Rannu ja Rõngu valdade ühinemisega seoses rahvaküsitlus. Küsitlusest võttis osa 17,4% (234 inimest) Puka valla valimisealistest elanikest (kõige suurem osalus ühinevate omavalitsuste lõikes). 63,7% (st 149 inimest) toetas ühinemist nimetatud koosluses, uue omavalitsuse nime osas oli Puka valla elanike eelistus Elva vald (70,1%). Küsitlustulemused kinnitati Puka vallavolikogu otsusega nr 69 (23.11.2016).

6. Uue omavalitsuse territooriumi suurus ja territoriaalne terviklikkus

Valla territoorium moodustub Elva linna, Konguta valla, Palupera valla, Puhja valla, Rannu valla ja Rõngu valla territooriumite või nende territooriumite ühineva osa summana. Valla territooriumi piir on kirjeldatud ühinemislepingu lisas nr 2 omavalitsusüksuse kaardil.

Ühinenud omavalitsuste haldusterritooriumist ja ühinevate valdade territooriumitest annab ülevaate tabel 2. Kõige suurema pindalaga ühinevatest omavalitsustest on Puhja vald (169.9 km²), järgneb Rõngu (164 km²), Rannu vald (158 km²) ja Konguta vald (107.6 km²). Kuna Palupera vald annab valla territooriumist 7 küla Otepää vallale, siis Elva ühinemiskiirkonnaga ühinevad Astuverre, Atra, Hellenurme, Mäelooga, Palupera, Pastaku ja Urmi külad kogupindalaga 42.09 km² (556 elanikku). Kõige väiksema pindalaga ühinevate omavalitsuste seast on Elva linn (9.9 km²). Uue omavalitsuse kogupindalaks kujuneb 651.19 km².

Tabel 2. Ühinevate omavalitsuste territooriumite suurused

	Pindala km²	Asustustihedus in/km² kohta⁴
Elva linn	9.9 km ²	579.5
Konguta vald	107.6 km ²	12.4
Palupera vald	42.09 km ²	12,76 ⁵
Puhja vald	169.6 km ²	13.4
Rannu vald	158 km ²	10.5
Rõngu vald	164 km ²	17.4
Ühinenud omavalitsus	651.19 km²	

Rahvastik

Ühinevate omavalitsuste rahvastikunäitajatest seisuga 1. jaanuar 2016.a annavad ülevaate tabel 3, joonis 1 ja joonis 2.

Tabel 3. Rahvastik ühinevates omavalitsustes (Allikas:Rahvastikuregister, 01.01.2016)

KOV/ vanuserühm arv (osakaal)	0-6 aastased		7-18 aastased		19-64 aastased		65+ aastased		KOKKU 01.01. 2016
	Arv	Osakaal (%)	Arv	Osakaal (%)	Arv	Osakaal (%)	Arv	Osakaal (%)	
Elva linn	479	8.4%	718	12.4%	3266	56.6%	1305	22.6%	5768
Konguta vald	118	8.2%	166	11.5%	908	62.8%	253	17.5%	1445
Rannu vald	103	6.4%	196	12.2%	991	61.6%	320	19.9%	1610
Rõngu vald	200	7.3%	345	12.7%	1629	59.8%	551	20.2%	2725
Palupera vald	29	5.2 %	81	14.6 %	328	60%	118	21.2%	556

⁴ Allikas: http://entsyklopeedia.ee/artikkel/eesti_haldus%C3%BCksuste_rahvaarv_pindala_ja_asustustihedus1

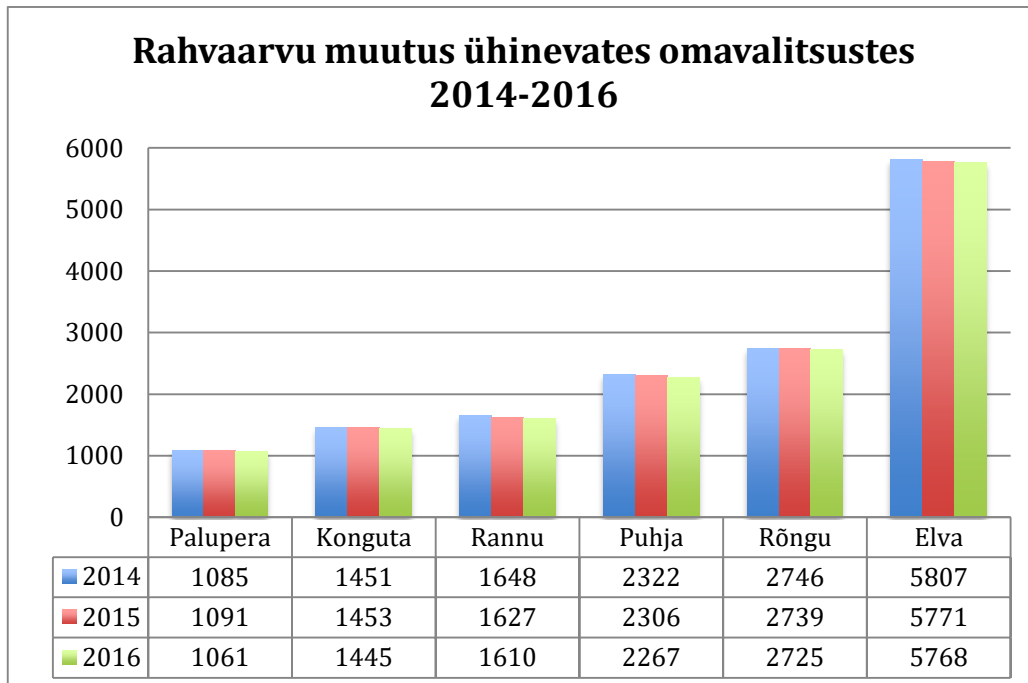
⁵ Siinjuures on maha arvestatud Otepää vallale üleantavate külade pindala ja rahvaarv

**Lisa 1. Elva linna, Konguta valla, Palupera valla, Puhja valla, Rannu valla ja Rõngu valla
ühinemislepingu seletuskiri**

Puhja vald	183	8.1%	250	11%	1389	61.3%	445	19.6%	2267
Kokku 6 KOV-i	1112	7.7%	1756	12.2%	8511	59.2%	2992	20.8%	14371

Uues tekkivas omavalitsuses on praeguste andmete põhjal (Rahvastikuregister 01.01.2016) kokku 14 371 elanikku, tabeli 3 põhjal saab öelda, et uues omavalitsuses on tööealisi elanikke (vanuses 19-64) 59.2 % kogu valla rahvastikust. Kõige suurem on tööealiste osakaal Konguta valla rahvastikus (62.8%), samal ajal kui kõige vähem- 56.6% - on tööealisi Elva linnas. Kooliealisi lapsi ja noori on kõige enam Palupera vallas (14.6%), samal ajal kui väikelapsi (vanuses 0-6) on Paluperas võrreldes teistega just kõige vähem (5.2%). Kooliealisi on kõige vähem Puhja vallas (11%). Väikelapsi omavalitsuse kogurahvastikust on kõige rohkem Elva linnas (8.4%). Rahvaarvu muutmist aastatel 2014-2016 kirjeldab joonis 1. Joonisel nähtub, et kõikide ühinevate omavalitsuste rahvastik on pidevas vähenemises, kõige väiksem on vähenemine Konguta valla puhul (-0.4%), kõige rohkem on vähenenud Rannu ja Puhja valdade rahvaarv (-2.3%).

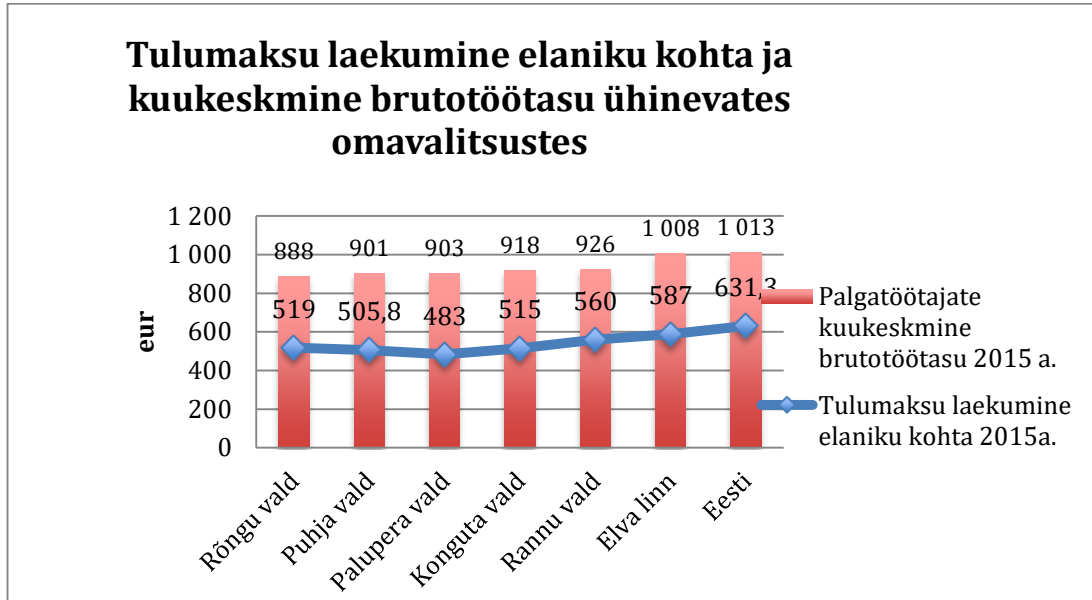
Joonis 1. Rahvaarvu muutus ühinevates omavalitsustes 2014-2016 (Allikas:Rahvastikuregister)⁶

Joonis 2 kajastab ühinevate valdade sotsiaal-majanduslikke erinevusi. Joonisel välja toodud tulumaks elaniku kohta ning palgatöötajate kuukeskmine brutotöötasu. Selle põhjal saab öelda, et palgatöötajate brutotöötasu on ühinevates omavalitsustes küllaltki erinev- Elva puhul on see 1008 €, mis on suhteliselt sarnane Eesti keskmisele (1013 €). Kõige madalam brutotöötasu on nende andmete põhjal Rõngu valla elanikel- 888 € kuus. Tulumaksu laekumine elaniku kohta on kõige suurem Elva linnas (587 €), kõige väiksem Palupera vallas (483€)- vahe Elva ja Palupera tulumaksu laekumises elaniku kohta on 104€.

⁶ Siin joonisel arvestatud kogu Palupera valla rahvastikuga

Joonis 2. Ülevaade tulumaksu laekumisest elaniku kohta ning kuukeskmisest brutotöötasust 2015.aasta seisuga (Allikas: Statistikaamet, Rahvastikuregister)

Läbirääkimiste käigus tekitasid palju küsimusi sotsiaalhoolekande valdkond (seda saab öelda nii rahvakoosolekul kui lepingule tehtud ettepanekute põhjal), järgnevalt ülevaade sotsiaalteenustest ja toetustest (koostatud sotsiaalkomisjoni liikmete poolt läbirääkimiste käigus). Siinjuures on oluline välja tuua, et lepingupartnerid kokku leppinud, et valla territooriumil kehtestatakse ühesugustel alustel sotsiaalteenuste pakkumine ja sotsiaalteenuste maksmine. Uue ühtse korra kehtestamiseni jätkavad kõik omavalitsused sotsiaalteenuste osutamist ja toetuste maksmist seni kehtinud kordade ja tavade alusel. Esmane sotsiaaltöö tagatakse teenuskeskustest, mis luuakse Konguta, Palupera (Hellenurme), Puhja, Rannu ja Rõngu piirkonda. Teenuskeskuse staatus, täpsed funktsioonid ja ametikohad kirjeldatakse ettevalmistusperioodil koostatud ametikohtade struktuuri projektis.

Piirkonna kohalike omavalitsuste poolt osutatavad teenused omavalitsusüksuste lõikes koos nende saajate arvuga on esitatud tabelis 4. Pakutavad teenused ja neid kasutavate inimeste arv omavalitsusüksuste lõikes on erinev, kuna erinevad teenuste vajadus kui võimekus nende osutamiseks. Mitmed teenused osutatakse koostöös kohaliku omavalitsuse koostööpartneritega.

Tabel 4. Ülevaade pakutavatest sotsiaalteenustest ühinevates omavalitsustest 2016 (Allikas: Sotsiaalkomisjoni andmed, erinevad KOV-id). Tabelis kasutatavad lühendid- SK – sotsiaalkorter, SM-sotsiaalmaja

Teenus/toode	Teenuse pakkumine/ teenuse saajate hulk omavalitsuste lõikes					
	Elva	Konguta	Palupera	Puhja	Rannu	Rõngu
Koduteenus	15	Teenust asendab SM	2	19	4	
Hooldajatoetuse kaudu teostatav teenus/sotsiaaltööta ja	125+10	36			17	21
Üldhooldusteenus	22	5	4+2	2	6	7

**Lisa 1. Elva linna, Konguta valla, Palupera valla, Puhja valla, Rannu valla ja Rõngu valla
ühinemislepingu seletuskiri**

Tugiisiku teenus	12	2	0	4	1	2
Varjupaigateenus	Vajadusel					
Sotsiaaltranspordi teenus	2x kuus	Vajadusel	Vajadusel	1x nädalas (eakatele ja puuetega inimestele)	Vajadusel	1 inimene 3x nädalas
Eluruumi tagamine	Munitsip.-eluruumid	10 SK+ 11 toaga SM	12 SK + 3 SM	3 SK+	1 SK+ 3 SM	8 SK
Turvakodu teenus	X	Vajadusel	Vajadusel	x	Vajadusel	Vajadusel
Häirenupu teenus					3	
Kasutatud riide, nõude, mööbli jagamine	X	X		X	X	X
Abivahendite rentimise, müügi vahendamine, toomine	X	X		X	X	X
Isikliku abivahendi kaardi taotlemise korraldamine	X	X	X	X	X	X
Võlanõustamis-teenus	Vastavalt vajadusele, teenus otstetakse sisse					
Nõustamine ja praktiline abi sotsiaalküsimustes	X	X	X	X	X	X
Toiduabi jagamise korraldamine	X	X	X	X	X	X
Eestkoste seadmise ja erihoolekandeteenus tega seonduvad küsimused	X	X	X	X	X	X
Puudega isiku parkimiskaardi väljastamine	X	X	X	X	X	X
Viipekeeletõlgi teenus	X			X		X
Perelepitusteenus	X			X		

Lisaks töötab Elva linnas, Kongutal ja Rõngus saun. Elanikele sotsiaaltranspordi tagamiseks on Rõngul 19 kohaga buss + 2 sõiduautoot sotsiaalteenistuses. Kongutal, Rannul ja Paluperal 1 elekriauto, Elval 2 elekriautoot, Puhjal neli elekriautoot, millest kahte kasutavad koduhooldustöötajad.

Päevakeskused töötavad - Elvas, Käärdis, Rõngus (MTÜ Iseseisev Elu), Rannus perekeskuses. Paluperas päevakeskus Palupera külamajas, tulevikus Hellenurme teenuskeskuses. Ka Puhjas on päevakeskus, toetavate teenuste (pesupesemine, -dusiteenus) pakkumise võimalused Puhjas, Ulilas ja Räsisis.

Ühinevad omavalitsused maksavad praegu oma omavalitsuse rahvastikuregistris registreeritutele ligi 30 eri liiki toetust, millest kõigi omavalitsuste lõikes on kattuvad sünnitoetus, 1. klassi mineku toetus, matusetoetus, küttepude toetus, hooldajatoetus ja hooldustoetus. Toetuste rahalised määrad sama liiki toetuse puhul omavalitsusüksuste lõikes on erinevad (table 5).

Lisa 1. Elva linna, Konguta valla, Palupera valla, Puhja valla, Rannu valla ja Rõngu valla ühinemislepingu seletuskiri

Tabel 5. Kohalike omavalitsuste eelarvest makstavad toetused ja nende määrad 2015 aasta seisuga

	Elva	Konguta	Palupera	Puhja	Rannu	Rõngu
1. klassi mineku toetus	70€	64€	65€	70€	70€	40€
Sünnitoetus	I osa 200€ II osa 200€	I osa 320€ II osa 130€	I osa 150€ II osa 150€	320€ kahes osas	I osa 200€+ pakk II osa 165€	350€
Matusetoetus	100€	150€	130€	100€	150€	150€
Ühekordne toetus raske maj.olukorra tõttu	Juhtumipõhine, avalduse alusel	Juhtumipõhine, avalduse alusel	20€ aastas/lastega perele kuni 2x20€	Juhtumipõhine, avalduse alusel	Juhtumipõhine, avalduse alusel	Kuni 30€ aastas
Toetus lasterikastele peredele	Juhtumipõhine, avalduse alusel	Puudub	Vähemalt 4 alaealist peres. 20 €/laps õ/a algul. 10 €/laps jõulude ajal.	Avalduse alusel riiete ja koolitarvete ostmiseks	Puudub	Juhtumipõhine, avalduse alusel
Noortelaagri tuusikutoetus	Puudub	Juhtumipõhine, avalduse alusel	75€	76€	Juhtumipõhine, avalduse alusel	Juhtumipõhine, avalduse alusel
Lasteaia toidutoetus	Juhtumipõhine, avalduse alusel	2 last lasteaias 35%, 3 last lasteaias 50% toidu maksumusest	0,3€ toidupäev	1,7€ toidupäev	Juhtumipõhine, avalduse alusel vabatame maksmisest	0,32€ toidupäev
Koolitoidu toetus	Juhtumipõhine, avalduse alusel	Puudub	Kuni keskhariduse lõpuni riigiosast puudujääv osa kaetakse (Otepää 4100, Palupera katab riigirahast (0,87 €/õp päev) vaid toiduained, ca 1,50 € maksab KOV (20 tuh €)	Vald maksab ruumide kulu, töötasu- hariduse eelarves	Gümnaasiumis õppivatele avalduse alusel, juhtumipõhiselt	Valguta ja Rõngu koolis lisatakse riigi poolt saadavale
Õpilaskodu toidutoetus	Õpilaskodu ja tugikeskuse teenuse ost	Puudub	2 toidukorda päevas	Puudub	Puudub	Juhtumipõhine, avalduse alusel kaalutusotsusega
Toetus lasteaiamaksu tasumiseks	Juhtumipõhine, avalduse alusel	Puudub	Puudub	Puudub	Juhtumipõhine, avalduse alusel vabatame maksmisest	Juhtumipõhine, avalduse alusel
Tugiisikuteenus väljaspool KOV haridusasutusi	Juhtumipõhine, avalduse alusel	Juhtumipõhine	Puudub	Tugiisiku töötasu 1300 puudega lapse hooldajatoetusest	Puudub	Juhtumipõhine, avalduse alusel

Lisa 1. Elva linna, Konguta valla, Palupera valla, Puhja valla, Rannu valla ja Rõngu valla ühinemislepingu seletuskiri

Õppetoetus kutse- ja kõrgkooli õppurile	Juhtumipõhine, Avalduse alusel	Puudub	40 €/2 korda õppeaastas/in	Puudub	Puudub	Juhtumipõhine, avalduse alusel
Sünnipäevatoetus	Puudub	20 €/in (juubelid 70+, alates 90-st iga sünnipäev)	30 €/in (iga sünnipäev 90+)	Puudub	30 €/in (juubelid 80+)	25 €/in (juubelid 80+)
Jõulupakitoetus lastele ja eakatele	Puudub	5 € sünnist kuni 12.a-ni	Kõik valla lapsed + valla koolis ja lasteaia õppivad teiste KOV lapsedki (asjaline toetus väärtuses kuni 8 €). Laps sünnist põhikooli lõpuni. Asjaline toetus väärtuses kuni 5 € (70+)	Piirmäär 5€, 2015 oli pakk 3.50	Sünnist põhikooli lõpuni	5 €/laps sünnist 12.kl lõpuni.
Koolilõputoetus	Juhtumipõhine (lõpuriie ostmiseks)	Põhikool ja gümnaasium, kutsekool 32 €/in. 2016.a. Nüüd 50 €/in. Hõbe 192 €, kuld 320 €, cum laude magister 639 €.	Põhikool 30 €, kutsekool 40 €, kõrgkool 50 €. Hõbe-kuld medal, cum laude 2-kordses määras	Põhikool 20€, gümnaasium 35€ (2016.a ei ole)	Gümnaasiumi ja kutsekooli päevane osak. lõpetajatele 70 €/in	9. ja 12. kl lõpetajatele 30 €
Transporditoetus	Kutsekooli sõiduks + muu	Juhtumipõhine	Kõigile Palupera PK õpilastele, kes ei kasuta valla koolibussi. Ei kompenseerita, kui elukohajärgset kooli (1-9 kl) ei kasutata ja kui elukohajärgsest asulast on organiseeritud õpilastransport. Kõigile gümnasistidele kompenseeritakse sõidupiletite alusel.	Juhtumipõhine, avalduse alusel	Mujale õppima käijatele piletite alusel	Kuni 50€ aastas/VV kaalutlusel
Invatransport	Juhtumipõhine, avalduse alusel	Juhtumipõhine	Juhtumipõhine	Tellime ja maksame eelnevat transporditoetust	Juhtumipõhine	
Küttepuudetoetus	Puudega inimesel, 50€	Üksi elavale vanurile 100€	Kuni 100 €/aastas üksikule, lasteta vanaduspensionärile küttepuude soetamiseks või lumelükkamise toetamiseks	Juhtumipõhine, avalduse alusel	Juhtumipõhine, avalduse alusel	2 m ³ või kuni 65 €/aastas VV kaalutlusel
Erakorraline toetus õnnetusjuhtumi või	Juhtumipõhine, avalduse alusel		Kuni 640€	Juhtumipõhine, avalduse alusel		Juhtumipõhine, kuni 1000€

Lisa 1. Elva linna, Konguta valla, Palupera valla, Puhja valla, Rannu valla ja Rõngu valla ühinemislepingu seletuskiri

kriisiolukorra puhul						
Ravikindlustuseta isiku toetus	Juhtumipõhine, avalduse alusel	Ravikulude tasumiseks avalduse alusel	Kuni 50€ 1x aastas	Juhtumipõhine, avalduse alusel	Juhtumipõhine, avalduse alusel	Juhtumipõhine, avalduse alusel
Raviteenuse hüvitis	Puudega inimestele, avalduse alusel	Avalduse alusel	50% kulutustest ravi- ja rehabilitatsioonivahendite ostuks/rendiks ja haigla voodikoha päeva tasuks, taastusraviks, kuid mitte üle 65 €, 1 kord aastas	Juhtumipõhine, avalduse alusel	Ravimite ostuks, juhtumipõhiselt, avalduse alusel, mingis osas, põhiliselt vanurid	Kuni 50 € aastas raviteenustele ja kuni 25% med.vah ostust, rendist VV kaalutlusel
Huvihariduse toetus	Muusikakooli õppemaksu soodustus	Otsene toetus puudub, KOV arveldab otse huviharidus-asutusega	Kuni 100 €/aastas ühele huviringile (6-19.a.) väljaspool valla huviringe ja v.a. muusikakoolid.	Juhtumipõhine, avalduse alusel	Otsene toetus puudub, KOV arveldab otse huviharidus-asutusega	Otsene toetus puudub, KOV arveldab otse huviharidus-asutusega
Supiköök, Toidupank	Toidupanga rent ja tranport	Leping Toidupangaga Tartus	Puudub	Leping Toidupangaga 20-ke inimesele valla transpordiga	Puudub	Juhtumipõhine
MTÜ Iseseisev Elu toetus (rent, transport)	Toetus päevakeskuse kommunaal-kulude katteks	100€ kuus ruumide rent	Puudub	Tasuta ruumid Uula huvikeskuses	2 inimest käivad Tartusse, leping	Tasuta ruumid
Hooldajatoetus ja hooldustoetus	Raske puudega in hooldajale 20, sügava puudega in hooldajale 30 ja puudega lapse hooldajale 50 € + sots.maks	Raske puue 25 sügav 35€	Riiklikust sügav 25,56€ raske 15,34€ + sots.maks 117,15€ kuus. Täiendav KOV eelarvest sügav 25,56€ raske 15,34 € kuus.	Sügava puudega in hooldajale 30€ raske puudega in. hooldajale 20€ +sotsiaalmaks. Puudega laste hooldajatoetus 40€ +sotsiaalmaks	Riiklikust sügav 32€ raske 19,2€ Täiendav KOV eelarvest vahemikus 13-35 €	Sügav 35€, raske 25 €/kuus. Lisaks 1 laps, sügav 35 €/kuus
Õendusabi	Elva Gümnaasiumis ja vahendid perearstidele	Puudub	Puudub	Puudub	Puudub	Puudub
Oma kooli toetus	Puudub	Konguta kooli 2.-6.kl õpilastele 26€/aastas olenemata sissekirjutusest	Palupera kooli kõigile õpilastele 35 €/aastas olenemata sissekirjutusest	Puudub	Puudub	Puudub

Lisa 1. Elva linna, Konguta valla, Palupera valla, Puhja valla, Rannu valla ja Rõngu valla ühinemislepingu seletuskiri

Ühinemislepingule tehtud ettepanekute alusel ja selguse huvides on järgnevalt välja toodud ülevaade ühinevate omavalitsuste haridus- ja huviharidusasutustest, kultuuri-, seltsi- ja külamajadest ning raamatukogudest. Tabelis 6 omavalitsuste kuulumisest koostööorganistatsioonidesse, SA-desse, OÜ-desse, AS-idesse.

Tabel 6. Ülevaade ühinevate omavalitsuste haridusasutustest, huviharidusasutustest, noortekeskustest, kultuuri-, seltsi- ja külamajadest ning raamatukogudest

Haridusvaldkond	
Lasteaiad	
Elva linn	Lasteaed Murumuna
	Lasteaed Önneseen
Konguta vald	Konguta Algkool-lasteaed
Palupera vald	MTÜ Hellenurme Mõis eralasteaed
Puhja vald	Puhja Lasteaed Pääsusilm
Rannu vald	Rannu Lasteaed
Rõngu vald	Valguta Lasteaed-algkool
	Rõngu Lasteaed Pihlakobar
Koolid	
Elva linn	Elva Gümnaasium
Konguta vald	Konguta Kool
Palupera vald	Palupera Põhikool
Puhja vald	Puhja Gümnaasium
Rannu vald	Rannu Kool
Rõngu vald	Valguta Lasteaed-algkool
	Rõngu Keskkool
Huvikoolid	
Elva linn	Elva Huviala-ja Kultuurikeskus
	Elva Muusikakool
Kultuur ja vaba aeg	
Kultuuri-, seltsi- ja külamajad ning huvikeskused	
Elva linn	Elva Kultuurikeskus (SA Elva Kultuur)
Konguta vald	Konguta Rahvamaja
Palupera vald	Hellenurme Kultuurimaja
	Palupera Külamaja
Puhja vald	Puhja Seltsimaja
	Ulila Keskus
	Uula Huvikeskus
Rannu vald	Rannu Rahvamaja
Rõngu vald	Rõngu Rahvamaja
	Teedla Seltsimaja
	Tilga Seltsimaja
	Valguta Seltsimaja
Noortekeskused	
Elva linn	Elva Avatud Noortekeskus
Palupera vald	MTÜ Avatud Hellenurme Noortekeskus
Puhja vald	Puhja Noortekeskus
Rannu vald	Rannu Avatud Noortekeskus
Rõngu vald	

Lisa 1. Elva linna, Konguta valla, Palupera valla, Puhja valla, Rannu valla ja Rõngu valla ühinemislepingu seletuskiri

	Rõngu Noortekeskus
Raamatukogud	
Elva linn	Elva Linnaraamatukogu
Konguta vald	Konguta Raamatukogu
Palupera vald	Hellenurme Raamatukogu
Puhja vald	Puhja Raamatukogu
	Ulila Harukogu
	Uula Harukogu
Rannu vald	Rannu Raamatukogu
	Sangla Raamatukogu
Rõngu vald	Rõngu Raamatukogu
	Koruste Raamatukogu
	Teedla Raamatukogu
	Valguta Raamatukogu

Tabel 7. Ühinevate omavalitsuste osalemised

OSALEMISED SIHTASUTUSTES	
Elva	SA Elva Perekodu
	SA Elva Kultuur
Rõngu	SA Uderna Hooldekodu
	SA Rõngu Hooldusravikeskus
	Võrtsjärve SA
	SA Tehvandi Spordikeskus
Elva, Rõngu, Konguta, Palupera	SA Vapramäe-Vellavere-Vitipalu
Puhja	SA Puhja Valla Arendus
Rannu	Võrtsjärve Sihtasutus
OSALEMISED OSAÜHINGUTES	
Elva	OÜ Elva Soojus
	Elva Varahalduse OÜ
Palupera	Osaühing PALU-TEENUS
Rannu	OÜ Rannu Perekarstikeskus
OSALEMISED AKTSIASELTSIDES	
Elva, Rõngu, Rannu, Konguta, Puhja ⁷	AS Emajõe Veevärk
OSALEMISED MTÜ-des	
Elva	MTÜ Eesti Tervislike Linnade Võrgustik
Konguta	MTÜ Vooremaa Geopark
Konguta, Puhja, Rannu, Rõngu	MTÜ Tartumaa Arendusselts
Elva, Rannu, Rõngu, Konguta, Puhja	MTÜ Tartumaa Omavalitsuste Liit

⁷ Palupera vald on teinud avalduse AS Emajõe Veevärgi aktsionäriks astumise kohta

**Lisa 1. Elva linna, Konguta valla, Palupera valla, Puhja valla, Rannu valla ja Rõngu valla
ühinemislepingu seletuskiri**

Konguta, Palupera, Puhja, Rannu, Rõngu	MTÜ Eesti Maaomavalitsuste Liit
Puhja, Rannu, Rannu	MTÜ Võrtsjärve Ühendus
	MTÜ Võrtsjärve Kalanduspiirkond
Konguta, Palupera, Puhja, Rannu, Rõngu	MTÜ Eesti Andmesidevõrk
Rõngu	Hangete Korraldamise MTÜ
Palupera	MTÜ Nõuni Loodus- ja Arenduskeskus
	MTÜ Hellenurme Mõis
	MTÜ Eesti Mõisakoolide Ühendus
	MTÜ Eesti Kodukaunistamise Ühendus
	Dolardivay + Jämtlandi laani
	MTÜ Valgamaa Partnerluskogu
	MTÜ Valgamaa Omavalitsuste Liit

Ühinemispkiirkonnas tuleb esile tõsta riigi poolt toetatavat Rõngu Vabatahtlikku Päästeseltsi, kes aitab kaasa korraldajate ja turvalisuse tagamisel ka uues omavalitsuses. Nende vabatahtlikud päästjate tööpiirkond on Rõngu, Puhja, Palupera, Rannu, Konguta, Puhja, Nõo vallad ning Elva ja Otepää linn. Rõngu Vabatahtlik Päästeselts on tegutsenud juba pikka aega, algselt valla abikomandona ja 2011 aasta lõpust mittetulundusühinguna. Seltsi nimekirjas on 30 päästjat, meestel on pikaajalised kogemused, läbitud on täienduskoolitused, tegeletakse ka veepäästega Võrtsjärvel. Seltsi on sõlmitud toetusleping Päästeametiga ja tähtajatu koostööleping Rõngu vallaga. Teistes ühinevates omavalitsustes pole samalaadset päästeseltsi, seltsi toetamine jätkub uues omavalitsuses vastavalt Ühinemislepingu punktile 8.6.3 ja 8.11.2.

Seletuskiri koostatud 07.12.2016